

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Соціологія

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший бакалаврський рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	054 Соціологія
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	бакалавр з соціології
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 054 «Соціологія» Освітня програма «Соціологія»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради
Фалько Н.М.
(протокол № 13 від 28 березня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.
Ректор _____ Фалько Н.М.
Наказ №24/01-05 від «28» березня 2025 р.

Запоріжжя, 2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньої програми
Соціологія

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ від 27. 01.2020 р. №02/01-05)

Н.І. Глебова

Завідувач кафедри соціології та філософії

Л.В. Афанасьєва

Голова Вченої ради
Факультету суспільно-гуманітарних наук та
права

Т.В. Сіроштан

Начальник навчального відділу

О.В. Котенко

Голова науково-методичної
ради МДПУ імені Богдана Хмельницького

О.В. Бунчук

Голова комісії Вченої ради
МДПУ імені Богдана Хмельницького
з експертизи якості
освітніх програм спеціальностей

В.В. Цибульська

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

1. Глебова Н.І., доктор соціологічних наук, професор
2. Афанасьєва Л.В., кандидат філософських наук, доцент
3. Букрєєва І. В., кандидат філософських наук, доцент
4. Глинська Л.Ф., кандидат філософських наук, доцент

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів та роботодавців:

Семікін М.О., заступником голови Запорізької обласної державної адміністрації, кандидат філософських наук, доцент (член групи розробників зі складу роботодавців (за згодою))

Орлов А.В. – директор ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій», кандидат філософських наук, доцент (член групи розробників зі складу роботодавців (за згодою))

Члени робочої групи зі складу здобувачів:

Семенюк О., здобувачка третього (бакалаврського) рівня вищої освіти, студентський гарант

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1NDdooZdsd3XbpwyrVKiyyZI2Ghy18bsw>

ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій»

Виконавчий комітет Мелітопольської міської ради Запорізької області

Громадська організація «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка»

Гарант освітньої програми: Глебова Н.І., доктор соціологічних наук, професор

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2016 р.				
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Наказ Міністерства освіти і науки України 04.03.2020 р. № 371 https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/054-Sotsiolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf				
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	Протокол № 17 від 28.05.2020 р.	Протокол № 18 від 29.06.2021 р.	Протокол № 16 від 29.06.2023 р.	Протокол № 19 від 28.06.2024 р.	Протокол №13 від 28.03.2025 р.
Підпис гаранта					
ПІБ гаранта ОП	Глебова Н. І.	Глебова Н. І.	Глебова Н. І.	Глебова Н. І.	Глебова Н.І.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 054 Соціологія Соціологія муніципальної політики

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет інформатики математики та економіки Кафедра соціології та філософії
Рівень вищої освіти	НРК України - 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл EQF-LLL – 7 рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр з соціології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 054 Соціологія Освітньо-професійна програма «Соціологія»
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: закономірності функціонування та трансформації соціальних груп, спільнот у формуванні громадянського суспільства. Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним соціологічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання складних задач та практичних проблем соціології Теоретичний зміст предметної області: соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи та спільноти; соціальні явища та процеси; громадянське суспільство; соціальні практики; соціальні інститути; культура; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі на регіональному, національному і глобальному рівнях. Методи, методики та технології: загальнонаукові, інформаційні; широкий спектр методів збору й аналізу соціологічної інформації (анкетне опитування, глибинне інтерв'ю, фокус-групи, кейс-стаді тощо); використання математико-статистичних методів та спеціалізованого програмного забезпечення SPSS, а також сучасних інформаційно-комунікативних технологій для вирішення завдань професійної діяльності. Інструменти та обладнання: комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних; програма для перевірки унікальності текстів Unichack, сучасні інформаційні та комунікаційні

	технології (зокрема, платформа Moodle, мобільні додатки на основі концепції BYOD).
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих
2 – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	240 кредитів ЄКТС / 4 роки
3 - Мета освітньої програми	
Цілі ОП: підготовка конкурентоспроможного на ринку праці фахівця з соціології, який володіє сучасним соціологічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання комплексних проблем та практичних завдань із використанням методології та новітніх методів соціологічного дослідження з урахуванням регіонального компоненту.	
4- Характеристика освітньої програми	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми	Програма спрямована на комплексну підготовку соціолога-практика, що володіє сучасними теоретичними та практичними компетентностями у контексті соціально-культурних, економічних, політичних викликів сьогодення. Програма сфокусована на професійну діяльність соціолога, який - усвідомлює переваги та цінності громадянського суспільства для подальшого демократичного розвитку України та її європейської інтеграції; - проектує, реалізує та презентує результати соціологічних досліджень; - впроваджує (застосовує) фахові компетентності у партнерстві з державними, муніципальними, громадськими та приватними стейкхолдерами; - здійснює фахову діяльність на засадах професійної етики та академічної доброчесності.
Особливості програми	Особливістю ОП є те, що вона орієнтована на розвиток фахових компетентностей, які дозволяють на основі класичних та сучасних соціологічних теорій, аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому. Блок ОК (Соціологія громадянського суспільства, Соціологія громадської думки та зв'язків з громадськістю, Соціологія територіальних громад, Соціологія суспільних рухів, Соціологія соціальних змін та модернізації, Право, Соціологія парламентаризму) спрямована на формування у студентів комплексних соціологічних знань щодо особливостей успішного розвитку громадянського суспільства, культури громадянськості як необхідної умови успішної євроінтеграції України. Поглиблена практична підготовка дає можливість здобувачам не тільки оволодіти навичками збору та аналізу соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів, а й обґрунтовувати суспільні процеси та налагоджувати різносторонні комунікативно-професійні зв'язки з державними і громадськими організаціями з урахуванням регіонального контексту.

	Освітня програма надає можливості наукового та професійного зростання здобувачів на базі Центру соціологічних досліджень МДПУ імені Богдана Хмельницького під час реалізації соціологічних досліджень та проектної діяльності.
5 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010) на посадах: 3439 Асистент соціолога 1483 Менеджер (управитель) у соціальній сфері 2446.2 Соціальний аудитор 2442.2 Соціолог 2419.3 Спеціаліст державної служби (місцевого самоврядування) 2442.1 Молодший науковий співробітник консультант (соціологія) 1475.4 Менеджер (управитель) із зв'язків з громадськістю 2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях) 2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому)
Подальше навчання	Можливість навчання на другому рівні вищої освіти.
6 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання і навчання здійснюється на засадах студентоцентрованого підходу і академічної свободи. Викладання: комбінація лекції академічного та інтерактивного характеру, практичні та семінарські заняття із розв'язуванням проблемних задач, тренінги; виробнича практика. Підхід до викладання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувачів з викладачами, стейкхолдерами й академічною спільнотою, залучення до консультування та наукової діяльності здобувачів. Реалізується через кредитно-трансферну систему організації навчання, навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості. Навчання: студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та диференційоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, командні, інформаційно-комп'ютерні технології навчання. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське віртуальне навчальне середовище на платформі Moodle.
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньо-професійної програми (Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (https://surl.li/zvbfho)). Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, періодичні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з практики, державна атестація. Для оцінки знань бакалаврів використовується 100-бальна шкала оцінювання ECTS. Система оцінювання будується на засадах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у

	формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Передбачає можливість апеляції.
--	--

7 - Перелік компетентностей випускника рівня бакалавр	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні компетентності (СК)	СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології. СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій. СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в громадянському суспільстві України та в світовій спільноті в цілому. СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів. СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефаківців СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та доброчесності. СК09. Здатність аналізувати суспільні рухи, організації, використовуючи теоретичний потенціал парадигм колективної

	поведінки, мобілізації ресурсів, ідентичності. СК10. Здатність вільно орієнтуватися у базових та альтернативних типах вибірових соціологічних досліджень. СК11. Здатність використання базових комп'ютерних програм обробки емпіричних даних, отриманих в ході проведення соціологічного дослідження.
8 - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
RH01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. RH02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми. RH03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в громадянському суспільстві України та в світовій спільноті в цілому. RH04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціально-культурних, економічних, політичних явищ у контексті професійних задач. RH05. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань. RH06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач. RH07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації. RH08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури. RH09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження. RH10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів й базових комп'ютерних програм обробки емпіричних даних. RH11. Використовувати базові та альтернативні типи вибірових соціологічних досліджень. RH12. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефаківців. RH13. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога RH14. Аналізувати статистичні дані, суспільні рухи, організації, використовуючи теоретичний потенціал парадигм колективної поведінки, мобілізації ресурсів, ідентичності. RH 15. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері аналітичної діяльності або навчання.	
9- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, висококваліфіковані спеціалісти, у яких відповідний рівень наукової та професійної активності (не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності згідно п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ від № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021)): доктор соціологічних наук, професор; чотири кандидата наук, доцентів; а також професіонали-практики. При відборі кандидатів на посади НПП кафедри для забезпечення освітньо-професійної програми пріоритетним є дотримання кодексу академічної доброчесності, активне підвищення кваліфікації шляхом неформальної освіти; здійснення професійної діяльності за фахом (робота в соціологічних центрах, громадських об'єднаннях тощо), наявність досвіду практичної роботи. Усім науково-педагогічним працівникам, відповідно до укладених графіків, університет сприяє підвищенню кваліфікації та

	стажування не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст.60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., №1187).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється: в спеціалізованих аудиторіях для лекційних і практичних занять; обладнаних приміщеннях для наукових досліджень, самостійної роботи студентів, які забезпечені необхідним устаткуванням. Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками, наявні пункти харчування. Функціонують спортивні зали та майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри. Освітній процес забезпечується сучасними технічними засобами, відповідним мультимедійним обладнанням, комп'ютерними аудиторіями. Комп'ютери об'єднані локальною мережею. Здобувачі та викладачі мають можливість безкоштовно працювати з корпоративною електронною поштою, мають безкоштовний доступ до мережі Internet, доступ до баз Scopus і Web of Science у локальній мережі. У освітньому процесі та наукових дослідженнях використовується Центр соціологічних досліджень, який забезпечений комп'ютерами з програмним забезпеченням, планшетами, доступом до мережі Internet. Щорічно проводяться інструктажі з техніки безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- офіційний сайт університету https://mdpu.org.ua/; - бездротові точки доступу до мережі Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; електронна бібліотека https://lib.mdpu.org.ua/; - інституційний репозитарій університету http://eprints.mdpu.org.ua/; - платформа дистанційного навчання університету https://dfn.mdpu.org.ua/my/; - доступ до електронних ресурсів Web of Science і Scopus у локальній мережі університету; - корпоративна пошта; - інформаційні пакети навчально-методичних матеріалів дисциплін і програма практики; - наявність ліцензованої програми перевірки на плагіат Unicheck. Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу. Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає: освітню програму, яка затверджена у визначеному порядку. Вона містить опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану: робочі програми, лекційний комплекс, плани практичних занять, методичні вказівки; програма практики; методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи; пакети комплексних

	контрольних робіт. Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.
10 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти мають можливість у рамках національної академічної мобільності проходити в інших ЗВО окремі курси, навчатися впродовж семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України. Можливість національної кредитної академічної мобільності у закладах вищої освіти України Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 27.09.2022 року № 40/01-05, https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/Akademichna-mobilnist_27.09.2022.pdf).
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма передбачає можливості навчання іноземних громадян на підставах, визначених чинним законодавством України.

2. Перелік компонентів
ОП Соціологія та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість Кредитів	Форма підсумку. контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			
ОК 01	Історія і культура України та європейська інтеграція	3/1	Іспит
ОК 02	Практичний курс української мови	3/1	Іспит
ОК 03	Соціальна антропологія	4/1	Іспит
ОК 04	Демографія та статистика	3,5/1	Залік
ОК 05	Вступ до спеціальності	3/1	Залік
ОК 06	Соціологія масових комунікацій та медіапланування	4/1	Залік
ОК 07	Політологія	3/1	Залік
ОК 08	Історія соціології	7/1,2	Залік, Іспит
ОК 09	Соціологія територіальних громад	5,5/2	Залік
ОК 10	Соціологія соціальних змін та модернізації	4/2	Залік
ОК 11	Аксіологія суспільних відносин	4/2	Залік
ОК 12	Етносоціологія	5/2	Іспит
ОК 13	Загальна соціологічна теорія	4,5/2	Іспит
ОК 14	Інформаційно-цифрові технології	3,5/2	Залік
ОК 15	Практикум з інфо-медійної грамотності та критичного мислення	4/2	Залік
ОК 16	Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці/Базова загальновійськова підготовка	3/2	Залік/ Див. залік
ОК 16.1	Модуль 1. Безпека життєдіяльності	1	
ОК 16.2	Модуль 2. Цивільний захист	1	
ОК 16.3	Модуль 3. Охорона праці	1	
ОК 17	Логіка наукового дослідження	3,5/3	Іспит
ОК 18	Медіація та практика ведення переговорів	3/3	Іспит
ОК 19	Соціологія молоді і освіта	3,5/3	Залік
ОК 20	Комунікативна психологія	4/3	Іспит
ОК 21	Філософія	¾	Іспит
ОК 22	Соціологія парламентаризму	5/4	Залік
ОК 23	Сучасні соціологічні теорії (з курсовою роботою)	5/4	Іспит
ОК 24	Методологія та методи збору кількісної соціологічної інформації	7/4,5	Залік, Іспит
ОК 25	Соціологія громадської думки та зв'язків з громадськістю	5/4	Іспит
ОК 26	Право	3/5	Залік
ОК 27	Іноземна мова	9/6,8	Залік, Іспит
ОК 28	Організація та методи вибіркового дослідження	3/5	Залік
ОК 29	Якісні методи в соціологічних дослідженнях	3/5	Іспит
ОК 30	Соціологія громадського суспільства	4/6	Іспит
ОК 31	Соціологія культури та релігії (з курсовою роботою)	5/6	Іспит
ОК 32	Методи аналізу кількісної соціологічної інформації	4/6	Залік
ОК 33	Соціологія суспільних рухів	4/7	Іспит
ОК 34	Підготовка та презентація результатів соціологічних досліджень	3/7	Іспит

ОК 35	Проектний менеджмент	3/7	Залік
ОК 36	Соціологія організацій	3,5/7	Іспит
ОК 37	Соціологія праці та управління	4/8	Іспит
ОК 38	Соціологія економіки та маркетингу	4/8	Залік
ОК 39	Паблік Рілейшнз	4/8	Залік
ОК 40	Глобалізація та регіональна політика	3,5/8	Іспит
ОК 41	Навчальна практика	6/6	Залік
ОК 42	Виробнича практика	6/8	Див. залік
	Атестація (підготовка до захисту кваліфікаційної роботи)	6	
Усього за обов'язковою частиною		180 кредитів ЄКТС	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (СТУДЕНТ ОБИРАЄ 60 КРЕДИТІВ)			
ВК 01		4	Залік
ВК 02		4	Залік
ВК 03		4	Залік
ВК 04		4	Залік
ВК 05		4	Залік
ВК 06		4	Залік
ВК 07		4	Залік
ВК 08		4	Залік
ВК 09		4	Залік
ВК 10		4	Залік
ВК 11		4	Залік
ВК 12		4	Залік
ВК 13		4	Залік
ВК 14		4	Залік
ВК 15		4	Залік
	Усього за вибірковою частиною	60,0	
	Дисципліни інших освітніх програм спеціальностей	відповідно до вибору студента	
	Фізичне виховання (позакредитна дисципліна)	2,4	
	Загальна кількість	240,0	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у галузі соціології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог, що відповідає освітньо-професійній програмі, за якою навчається здобувач вищої освіти. За два тижні до попереднього захисту здобувач вищої освіти повинен подати на кафедру електронний варіант кваліфікаційної роботи для перевірки на плагіат. Перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат проводиться згідно з Порядком застосування програмних засобів перевірки з метою запобігання та протидії проявам академічної доброчесності програмою Unicheck. Результати перевірки кваліфікаційних робіт програмними засобами розглядаються на засіданні кафедри. На цьому ж засіданні кафедри призначаються експертні групи для розгляду результатів перевірки засобами програмного забезпечення та фактичного змісту кваліфікаційної роботи. Експертна група аналізує звіти, отримані у результаті використання програмного забезпечення, визначає наявність/відсутність плагіату (прийняття рішення щодо наявності/відсутності плагіату у тексті не може базуватися виключно на даних звіту, сформованого онлайн-сервісом та програмним забезпеченням) і готує свій висновок щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності у кваліфікаційній роботі та оголошує його під час попереднього захисту. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Стандартом вищої освіти не передбачено

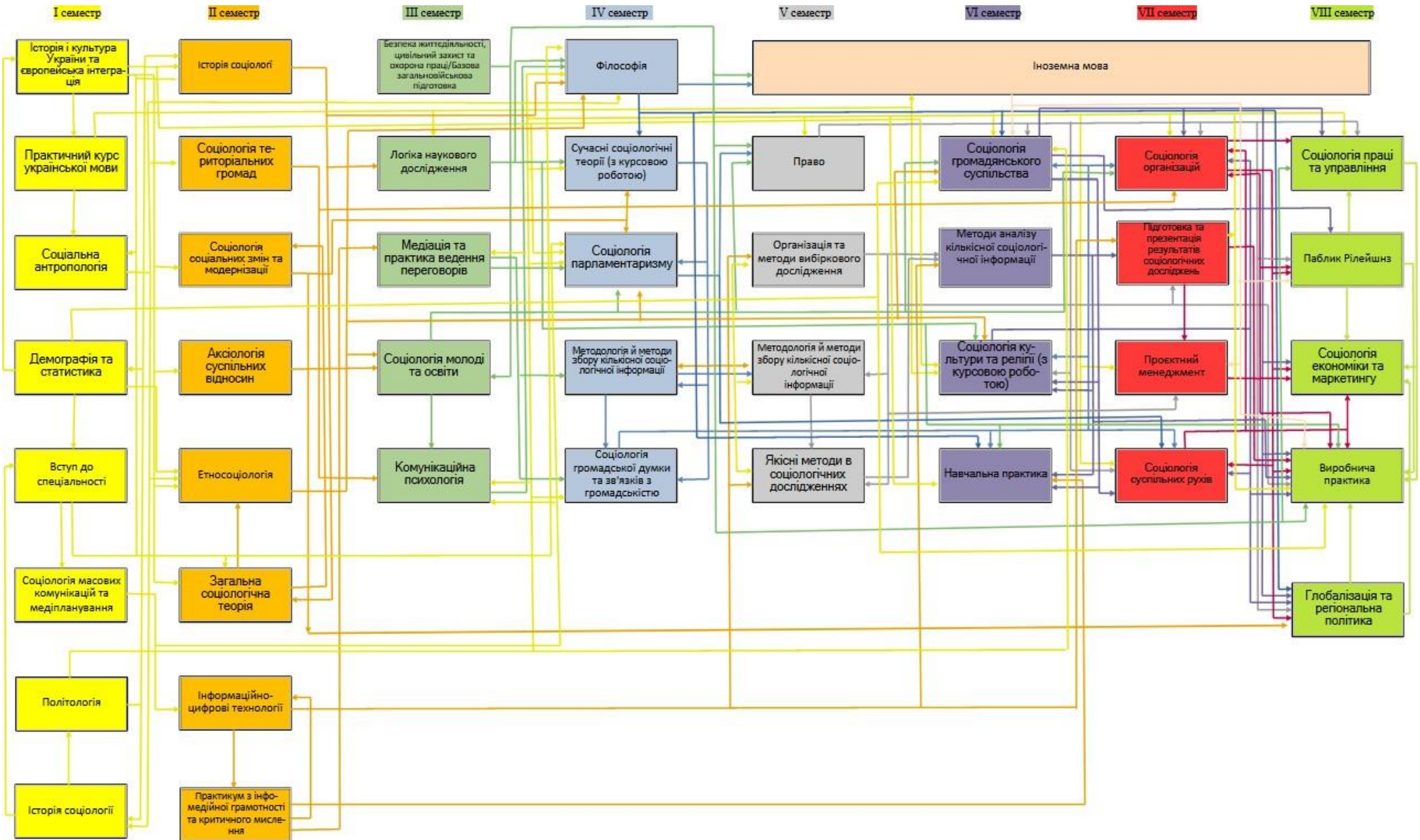
Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

Атестація (підготовка до захисту кваліфікаційної роботи)		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ЛОГІКО-СТРУКТУРНА СХЕМА

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 02.05.2023 р. № 21/01-05, https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/479_sistema-vyao_02.05.2023.pdf), розробленого відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» № 1556-УІІ від 01.07.2014 (ст. 16. Система забезпечення якості вищої освіти), та інших нормативних документів й передбачає здійсненням таких процедур і заходів:

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	Розроблені та діють: - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Здійснюється щорічно відповідно до: - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Регулюється: - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті університету.

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НППІ в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. Регулюється: Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою	Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів, в т.ч. через постійний моніторинг, оновлення змісту дисциплін, освітню платформу Moodle.
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, АСУ.
7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітньо-професійну програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті університету: https://mdpu.org.ua/
8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти регулюється https://mdpu.org.ua/normativna-baza-zabezpechennya-yakosti-vishhoyi-osviti/: Положенням про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Положенням про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; Кодексом академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Порядком застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Для здобувачів вищої освіти затверджено Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. В університеті створено постійну комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній

9) інші процедури і заходи	діяльності (наказ № 03/01-05 від 09.02.2016 р.). Діючу інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено у Положенні про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/08_Organizatsiya-osvit-protsesu_28.01.2025.pdf В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/03_Neform_osvita_28.01.2025.pdf
----------------------------	--

9. Відповідність стандартам

- Освітньо-професійна програма розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 054 «Соціологія».

10. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

- Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності <http://surl.li/ruki>
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 - <https://zakon.rada.gov.ua/go/va327609-10;>
- Національна рамка кваліфікацій <http://surl.li/gkrz>
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
- Про освіту: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Про вищу освіту: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
- Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
- Рекомендації щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми <https://surl.li/cc/wfezfe>
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) <https://surl.li/ypqfzs>
- Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 р. № 512 (зі змінами) - <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf>
- Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 054 «Соціологія». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. №371. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/054-Sotsiolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>
- ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.